

nemzetiséget, mint az általános emberiség, humanizmus egyik integráns részét, elmaradhatlan kiegészítő színét. Széchenyi ki akarja művelni a magyar lelket, hogy abból az emberi léleknek legszebb példánya, illatos virága legyen, mert fajszeretetével érzi, hogy a magyarból lehet és kell valmi nagyot, szépet és dicsőt csinálni. Petőfi rövid életét ily reflexiók helyett a nagy realitások: szülőföld, család, szerelem, haza foglalták le, ezek mellett csak egy rövid periodusában tűnnek fel általános humanisztikus kapcsolatok, a világforradalmi ideák. És jön az utolsó, a tragikus és dicső nagy realitás, a haza földjéért való vérontás s ekkor a mérhetetlenségbe nőtt világforradalmi álmok a magyar szabadságharc tényeivé sűrűsödnek össze és kiderül, hogy Petőfi is magyar talajon állt álmaiban is, mert a *magyart* akarja szabaddá tenni, mint Széchenyi a *magyart* akarta emberivé nemesíteni. Mindkettőjük fölemelkedik arra az általános emberi perspektívára, honnan objektíve, kívülről lehet megismernünk önmagunkat. Aki ezt elérte és *magyar*, az erőt nyer népét soha el nem hagyni és érette értelmét és nyugalját, mint Széchenyi, életét, mint Petőfi, feláldozni.

Büszkeség és vigasztalás, nagy vigasztalás ő minekünk; fölemelő emlék mai üldöztetésünk idején.

Szekfü Gyula.

ÉG FELE.

*Harangszó hová lesz?
Égrezendül délben s elolvad a szélben.*

*A kürtszó hová lesz?
Iramodóféiben elolvad a szélben.*

*A hangom hová lesz?
A magasba szánom s elolvad a számon.*

Nadányi Zoltán.

A BOT.

*A bot
Margitra, Máriára lecsapott.
Vonagló testükön vert vérhabot
a bot.*

*A bot,
mely őket verte, szívet vert a bot
és lelket vert és templomablakot
a bot.*

*A bot.
Csattogva táncol. Véres, buta bot.
En akkor éltem, amikor a bot.
A bot*

Nadányi Zoltán.